

Peněženka versus polštář.

Češi mají problém mluvit o penězích a trpí tím i partnerské vztahy

Praha, 4. 9. – Mluvit o penězích ve vztahu je pro Čechy pořád trochu tabu. Přestože polovina párů ví, kolik ten druhý vydělává, 46 % lidí se o svých příjmech a financích nedokáže nebo nechce otevřeně bavit ani se svými nejbližšími. A to má dopady – nejen na domácí rozpočet, ale i na partnerskou pohodu, a dokonce intimní život. Ukázal to průzkum finančněporadenské společnosti Partners, který pro ni připravila mezi 850 páry ve věku 18–65 let, žijícími ve společné domácnosti, agentura MindBridge Consulting ke Dni finanční gramotnosti 8. září.

V každém druhém páru jsou navzájem přesně známy příjmy partnera či partnerky, u třetiny párů příjem partneri znají, i když s menší mírou jistoty, na druhou stranu 15 % dotázaných uvedlo, že nevědí, jaký má ten druhý plat. V této skupině převažovali studenti, nezaměstnaní a také ti, kterým současný systém hospodaření s penězi ve společné domácnosti nevyhovuje nebo nemají společný účet.

Ukazuje se tak, že mluvit o financích je opravdu důležité. A kdy s tím v páru začít? Finanční poradce Partners Matúš Kuchálik doporučuje, aby si lidé udělali jasno co nejdříve. *„Za určitý milník můžeme považovat například rozhodnutí o společném bydlení. To může být ten správný čas, kdy téma otevřít. Doporučuji vytvořit si na setkání příjemný prostor a společně se pobavit o tom, jaký přístup k penězům máme. To by mělo obsahovat odpovědi na otázky, jaké jsou naše životní plány, základní hodnoty, ale i to, za co rádi utrácíme,“* doporučuje ze své praxe poradce. Lidé takto nejlépe zjistí, jaké návyky si ten druhý přinesl ze své rodiny.

O financích se nemluví. Anebo jen napjatě

Peníze jsou v partnerském soužití druhou nejčastější příčinou napětí, hned po ještě výbušnějším tématu, kterým jsou domácí práce. Nesoulad ve financích se dotýká tří čtvrtin párů, ale pravidelně je řeší jen zhruba třetina z nich. U 7 % jsou peníze dokonce častým zdrojem napětí. Přitom 45 % Čechů si z domova odneslo spíš návyk o penězích mlčet než je otevřeně probírat.

„Každého rodiče učili něco jiného a tyto návyky si neseme dále. Je ale důležité to společně řešit, protože za penězi se ve skutečnosti ukrývají emoce. Pokud se jeden partner začne zlobit ve chvíli, kdy ten druhý chce řešit společné peníze, může to ve skutečnosti znamenat, že nechce být závislý na druhém, nechce mu dávat kontrolu,“ vysvětluje Matúš Kuchálik. A na úvod každého plánování doporučuje zlaté pravidlo finančního hospodaření – 10 : 20 : 30 : 40, tedy deset procent na rezervy a pojištění, dvacet procent na dlouhodobější cíle, třicet na bydlení a čtyřicet na jídlo, zábavu a další běžnou spotřebu. „Naprostý základ zdravých financí je železná rezerva ve výši 3–6 měsíčních výdajů pro případy nemoci, ztráty zaměstnání nebo jiných nenadálých výdajů.

Když je snazší mluvit o sexu než o výdajích

Pro třetinu lidí v páru je snazší mluvit o svých sexuálních fantaziích než o hospodaření s penězi. Jsou to častěji lidé s nižším vzděláním i příjmy, ale také ti, kterým současný model společného hospodaření v domácnosti příliš nevyhovuje, nebo už se dokonce kvůli nesouladu v oblasti peněz v minulosti s někým rozešli. A 40 % přiznává, že spory o finance ovlivňují i jejich intimní život.

Sex ale není populární téma ani mimo vztah – 59 % Čechů se o něm nebaví ani s přáteli, 30 % dokonce ani se svým partnerem či partnerkou.

„Peníze ve vztahu nejsou jen praktickým tématem, ale nesou v sobě mnohem hlubší význam. Pro mnoho lidí jsou spojené se sny a osobními hodnotami, ale také s obavami a zranitelností. I zdánlivě banální debata o rozpočtu na dovolenou může být napjatá třeba proto, že pro jednoho partnera je

cestování symbolem svobody a odměny za tvrdou práci, zatímco pro druhého představuje hrozbu finanční nestability, kterou zažil v dětství. Když páry zůstanou jen u povrchní hádky o částkách a nedokážou se dostat k těmto hlubším významům, konflikty se často promítnou i do dalších oblastí vztahu, například do intimity,“ vysvětluje Markéta Šetinová, psychoterapeutka, socioložka a zakladatelka terapeutického a vzdělávacího centra Institut Moderní láska.

Společná kasa? Vlastní účet má 7 z 10 partnerů, společné finance řeší převážně poměrově podle příjmů

Většina Čechů v partnerských vztazích stále upřednostňuje finanční samostatnost. Pouze 29 % lidí ve věku 18–65 let, kteří žijí s partnerem ve společné domácnosti, používá společný bankovní účet, na který směřují oba příjmy a ze kterého se hradí chod domácnosti, spoření i investice. V některých skupinách je však tento model častější – například mezi lidmi ve věku 56–65 let jej využívá až 48 %, mezi sezdánými partnery 38 % respondentů.

Naopak dva samostatné bankovní účty má 71 % partnerů. Tento přístup je typický hlavně pro mladší generaci ve věku 26–35 let, kde se takto finančně organizuje 80 % partnerů, mezi nesezdanými partnery žijícími ve společné domácnosti pak dokonce 84 %.

Partneři, kteří si zachovávají finanční samostatnost, nejčastěji přispívají na společné výdaje poměrově podle výše příjmů – v 62 % případů. Tento model je obzvlášť běžný u rodin s dětmi, kde je jeden z partnerů na rodičovské či mateřské dovolené. Tam tento přístup praktikuje až 83 % dotazovaných. Naopak rovným dílem, tedy že oba partneři přispívají zhruba stejnou částkou, funguje společné hospodaření v 38 % případů z těch, kde partneři fungují s oddělenými bankovními účty.

„V praxi pozorujeme, že mladší generace klade ve vztazích větší důraz na svobodu, seberealizaci a flexibilitu. To se odráží i v jejich přístupu k financím. Mezinárodní studie ukazují, že tento trend souvisí s proměnou vnímání partnerství: od modelu ‚ekonomické jednotky s jasně rozdělenými genderovými rolími‘ k modelu ‚kooperace dvou rovnocenných jednotlivců‘. Spolu s rostoucí rozmanitostí vztahů sledujeme i větší rozmanitost finančních strategií, například u stejnopohlavních párů nebo v rodinách, kde na rodičovské dovolené zůstává muž,“ doplňuje svůj odborný pohled Markéta Šetinová.

Tajné fondy ve vztazích: Kam Češi odklánějí své peníze a na co

Finanční transparentnost ve vztazích není samozřejmostí. Až 11 % respondentů výzkumu přiznává, že si část svých příjmů nechávají stranou, aniž by o tom jejich protějšek věděl. Dalších 5 % lidí na tuto otázku odmítlo odpovědět, což může znamenat, že tajné fondy má 16 % respondentů.

Zajímavým zjištěním je, že tajné příjmy se častěji vyskytují u lidí, kteří zažili rozpad partnerského vztahu právě kvůli neshodám v otázkách financí. U těchto osob přiznává existenci tajných příjmů dokonce 35 %.

A nejčastější motiv? Finanční rezerva (57 %), a tedy potřeba jistoty. *„Z mých zkušeností vyplývá, že zadní vrátka si nechávají otevřená ti lidé, kteří si nejsou jistí samotným vztahem. Chtějí proto mít jistotu, že v případě rozchodu budou mít nějaké finanční rezervy,“* zmiňuje Matuš Kuchálik.

Dalšími motivy jsou snaha vyhnout se hádkám (23 %) a potřeba prostoru pro vlastní radosti (21 %). A kam pak peníze putují? Na koníčky (30 %), oblečení (30 %) či dárky pro partnera (26 %) a překvapivě také na investování (21 %). Výše „tajného fondu“ se obvykle pohybuje mezi 5–10 % měsíčního příjmu.

Co si myslíme o svých partnerech?

V průzkumu měli lidé ohodnotit sami sebe i své protějšky na poli financí. Zatímco sebe vidělo jako ty hospodárné 75 % a rozhazovačné jen 25 %, naopak, tedy vůči partnerovi, byli lidé mnohem kritičtější.

Podle nich bylo zodpovědných (hospodárných) jen 61 % partnerů, zato za nezodpovědné je považovalo 39 % z nich.

Celkem 39 % tvrdí, že partner spoření zanedbává a 38 % partnerovi vytýká zbytečné utrácení. Pouze více než čtvrtina (28 %) partnerů je vnímána jako „příliš spořívá“.

„Soulad v oblasti financí podporuje i partnerský soulad. Proto pokud se v páru setkají lidé s různým přístupem, vždy jim doporučuji, aby si na chvíli vyzkoušeli být v kůži toho druhého. Zatímco plánovačům doporučuji vymyslet pro oba nějaké zážitky, které jim přinesou radost, těm druhým dáváme naopak na pár měsíců zodpovědnost za společné finanční povinnosti. Tím získají vhled do přístupu toho druhého a mohou se snáze pochopit a sladit,“ doporučuje finanční poradce Partners. Pochopení toho druhého je ta správná cesta pro dlouhodobý a harmonický vztah. Protože z těch, kdo zažili rozchod, polovina uvedla, že rozdílné názory na peníze hrály při rozchodu zásadní roli. Třetina z nich dokonce přiznává, že to byl jeden z hlavních důvodů.

Ať už byly peníze příčinou rozchodu, či nikoli, svou roli mohou hrát i po skončení vztahu – zejména tehdy, pokud oba partneři společně čerpali spotřebitelský či hypoteční úvěr, anebo jeden z partnerů vystupoval jako ručitel za dluh druhého.

„Ukončením vztahu se z pohledu věřitele nic nemění – ten může i nadále vymáhat splácení dluhu po kterémkoli ze solidárních dlužníků, případně po ručiteli. Každý by si měl tedy předem velmi pečlivě rozmyslet, s kým do takového závazku vstupuje. Dluh totiž může mít delší trvání než samotný partnerský vztah,“ uzavírá Lukáš Vacek, právní expert skupiny Partners.

Pro více informací kontaktujte:

Tereza Píchalová, tisková mluvčí Partners, tereza.pichalova@partners.cz, tel.: 603 173 254

Finanční skupina Partners působí na českém trhu již 18 let. Základem je společnost [Partners Financial Services](#), založená v roce 2007, od roku 2009 je pak nejznámější finančněporadenskou společností v České republice. Zásluhu na jejím úspěchu má především objektivita, nabídka exkluzivních produktů a kontinuální vzdělávání finančních poradců. V současnosti má společnost asi 600 tisíc klientů, 180 poboček a 3000 profesionálních poradců, manažerů, franšizantů a koncipientů. Partners Financial Services je součástí **finanční skupiny Partners**, kterou dále tvoří [Partners investiční společnost](#), nemovitostní fondy [Trigea](#) a [Merity](#) a vydavatelství [NextPage Media](#), které provozuje weby [Peníze.cz](#), [Finmag.cz](#), [Heroine.cz](#) a časopis [Football Club](#). V červenci 2019 se skupina rozrostla o [Simplea pojišťovnu](#), nabízející unikátní životní pojištění, a od června 2021 o penzijní společnost [Rentea](#). Partners v roce 2021 také expandovali na Slovensko pod brandem [Simplea](#). Skupina loni spustila [Partners Banku](#), která klientům nabízí tři unikátní balíčky služeb – osobní, partnerský a pro rodinu. Obrat skupiny v roce 2024 překročil 5 miliard korun.